

[Undervisningsministeren.]

iaagttagne o. s. v. Der er en videregående pensumfrihed. Man vil på mange seminarier bort fra en prøve af kundskabskontrollerende art, væk fra de parate kundskaber og de udenadlærte resultater. I stedet har man søgt at finde prøveformer, som kunne vise, at eleven har skaffet sig viden og kan anvende den, at han selvstændigt kan trænge ind i et stof og opfatte det, kan filosofere over det, kan danne sig sin egen mening om det, kan stille argumenterne op pro et contra. Den frihed, seminarierne har, er yderligere sikret derved, at de har fået ret til selv at formulere deres eksamensspørgsmål; det er ikke noget, censorerne skal komme med, selvfølgelig ikke, de må fremgå af det selvvalgte pensum, som vedkommende seminarium har gennemgået.

Så har der da udviklet sig tre hovedtyper af eksamensformer ved seminarierne: for det første en større afløsningsopgave, som skal erstatte den mundtlige prøve; for det andet en skriftlig prøve i een disciplin af faget og mundtlig prøve i en anden; for det tredje et mundtligt foredrag efter en forberedelsestid. Det, som jeg synes er det interessanteste, er denne mundtlige prøve med forberedelsestid. Eleven får en opgave at løse, og han får 24 timer at løse den i. I disse 24 timer kan han besøge biblioteket, tale med sine omgivelser, indhente oplysninger hvor som helst fra og forholde sig, som enhver fri mand må forholde sig til sine omgivelser. Efter de 24 timers forløb afleverer han så sit stof med en disposition og holder et lille foredrag om emnet; der tales med ham om det. Det er på den måde meget lettere at nå frem til en konstatering af, hvad eleven virkelig indeholder.

En langt mere principiel nydannelse er den form, som efterhånden også trænger meget, meget stærkt frem. Eleven får en opgave helt udenfor fagområdet, noget, som seminariet overhovedet ikke har beskæftiget sig med, et fuldkommen frit tema, og det får han en passende tid til at forberede sig på til mundtlig og skriftlig fremstilling. Det er det rigtige. På den måde kan man meget, meget lettere danne sig et overblik over elevens modenhed.

Det vil altså sige, at hele det traditionelle eksamenssystem på mange af vore seminarier allerede er sprængt. De, der holder

på, at eksamen skal gennemføres i den traditionelle form, øver vold mod de seminarier, som på dette område allerede har fundet helt nye veje. Det frihedstilbud, som seminarierne fik ved forsøgsloven af maj 1948, har de udnyttet, og de engagerede lærere fortæller om, at der er en langt større interesse i arbejdet end i den gamle lektieskole. Der er en personlig engagering i spørgsmålene; den bærer langt stærkere fremover, og jeg tror, at netop de former, som her skyder frem, kan få stor betydning i skolen, der tjener demokratiet, demokratiet i skolen, skolen for demokratiet.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) var tilfreds med ændringen i § 11. Jeg er også tilbøjelig til at tro, at det faktisk er noget af et plus, at denne ændring er kommet ind. Det ærede medlem ønskede, at sammensætningen af det i § 17 omtalte seminarieråd blev en noget anden. Jeg er naturligvis parat til at forhandle også om dette spørgsmål.

Det ærede medlem fru Alvilda Larsen var meget bekymret ved tanken om, at der kunne ske ensretning ved seminarierne, at den frie meningsdannelse skulle kunne hemmes. Jeg synes, det var udtrykt på en skøn og tiltalende måde, selvom jeg uægtelig må tilføje, at der bagved det fremsatte ønske syntes at ligge ikke så lidt mistillid til seminariernes retsindighed, en efter min inderligste overbevisning ubegrundet mistillid. Det ærede medlem havde også et ønske vedrørende seminarieelevers 3 måneders pædagogiske ophold ved en eller anden skole og var ikke sikker på, om ikke de pågældende ved den lejlighed skulle have løn. Det tror jeg ikke de pågældende skal have. Jeg tror, det ærede medlem her nærer en ubegrundet frygt. Lidt mere indsigt i problemerne, og jeg tror, det ærede medlem vil blive fritaget for sin bekymring.

Det ærede medlem stillede det hovedspørgsmål: Vil stramningen af betingelserne og den dermed følgende længere uddannelsestid få indflydelse på antallet af lærere? Der var for få lærere, og det kunne mange steder få meget ubehagelige virkninger, sagde det ærede medlem, og fremdrog et eksempel. Dertil kan jeg svare, at nyordningen for det alt overvejende antal af eleverne ikke betyder nogen forlængelse af studietiden, fordi det alt overvejende antal